

ANNIKKI JA ERKKA LEHTOLAN RAHASTO

Sanan ja vapauden asialla

Rahasto säilyttää nimessään toimituspäällikkö Erkkä Lehtolan (20.2.1937–16.3.1995) ja hänen puolisonsa Annikki Lehtolan (o.s. Lehtonen, 9.6.1936–16.3.1995) muiston. Rahasto on perustettu muistolahjoituksilla Annikki ja Erkkä Lehtolan menehdyttyä liikenneonnettomuudessa. Se tukee nuorten kulttuuritoimittajien jatko-opintoja Euroopan maissa.

Erkkä Juhani Lehtola syntyi Helsingissä Ville Lehtolan ja Irja o.s. Simulan perheeseen. Lehtola aloitti toimittajantyönsä jo kouluaikoinaan Lahdessa, jossa hän kirjoitti Etelä-Suomen Sanomiin. Hän hankki ammattitaitonsa pitkälti työssään, ilman erityistä koulutusta. Aamulehden ensimmäisenä kulttuuritoimittajana hän aloitti 1961.

Lehtola kirjoitti omien sanojensa mukaan kritiikkejään komerossa, jonka ovelta luki ”Kirjallisuus ja taide”. Vaatimattomasta alusta lähti koko lehden kulttuuritoimitus liikkeelle, ja 1976 Lehtola nimitettiin kulttuuriosaston päälliköksi. Lehtolalle toimittajantyössä oli tärkeää valppaus ja liike: hän tuli tunnetuksi paitsi eturivin kulttuuritoimittajana, myös ammattikuntansa omatuntona. Tampereen yliopistossa 1960-luvulla pitämillään luennoilla hän vaikutti kokonaisen toimittajapolven näkemyksiin; myöhemmin hän toimi Suomen Kulttuurirahaston kulttuuritoimittajien koulutustoimikunnassa.

Erkkä Lehtola oli tuottelias ja tarkkanäköinen kirjoittaja: jo alkuaikoina hänellä saattoi olla yhdessä lehdessä useita artikkeleita. Hän kantoi huolta perusjournalismin tasosta, joka heikkeni sitä mukaa, kun ammattikunnan mukavuudenhalu lisääntyi. Pääfooruminsa Aamulehden lisäksi hän kirjoitti Journalisti-lehteen. Vuonna 1990 hänet nimitettiin Aamulehden journalistisesta kehityksestä vastaavaksi toimituspäälliköksi.

Lehtikirjoitusten lisäksi Erkkä Lehtola julkaisi useita kirjoja. Journalismia kriittisesti tarkastelevien teostensa lisäksi

Erkkä Lehtola oli Aamulehden kulttuuritoimituksen päällikkö. Kuva Aamulehti/arkisto

hän kirjoitti mm. Puolan tilanteesta 1985 kirjassa *Revitty lippu*. Samana vuonna Lehtola sai Suomen Kuvalehden journalistipalkinnon. Yhdessä Raimo Seppälän kanssa hän kirjoitti edeltäjänsä Olavi Veistäjän elämäkerran. Uusi aluevaltaus oli Books from Finland -lehden päätoimittajuus 1990. Teoksen *Tempus Fugit – latinaa keskellä arkipäivää* Annikki ja Erkkä Lehtola kokosivat yhdessä.

Annikki Tellervo Lehtola syntyi Sakkolassa Anni ja Veikko Lehtosen perheeseen. Vanhemmat olivat opettajia, mille alalle myös Annikki Lehtola suuntautui. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Seinäjoen tyttölyseosta 1956 ja valmistui filosofian kandidaatiksi Helsingin yliopistosta 1962. Lehtola toimi Tampereen lyseon, sittemmin Tampereen lyseon lukion, saksan lehtorina vuodesta 1963 alkaen. Vuonna 1961 avioituneelle pariskunnalle syntyi kaksi lasta, Jyrki (1963) ja Juha-Erkka (1966). Rakkaana harrastuksena Annikki ja Erkkä Lehtolalla oli matkustelu Euroopassa. Sen pohjalta syntyivät Erkkä Lehtolan monet reportaasit ja kirjat; Lehtola tuli tunnetuksi erityisesti itäisen Euroopan kulttuurin ystävänsä. Muita yhteisiä harrastuksia olivat suomalainen kirjallisuus, elokuvat ja hiihto.

Osuuskunta Sigillum/Markus Kivistö

Pirkanmaan rahasto on perustettu vuonna 1961, ja se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta. Rahasto vaalii Pirkanmaan maakunnan henkistä ja taloudellista kulttuuria myöntämällä apurahoja ja palkintoja sekä järjestämällä myös muuta kulttuuritoimintaa. Apurahoista päätettäessä etusijalla ovat maakunnassa asuvat hakijat, maakunnassa suoritettava tai siihen kohdistuva tieteellinen ja taiteellinen työ sekä maakunnallisesti merkittävät kulttuurihankkeet. Lisätietoja www.skr.fi/pi.